MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ)

DISCIPLINA DE EXAMEN:
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ŞI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII ACESTORA, PEDAGOGIE ŞCOLARĂ ŞI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAŢIEI

2015

NOTĂ DE PREZENTARE

Conform Legii Educaţiei Naţionale, cu modificările şi completările ulterioare, examenul naţional de definitivare în învăţământ finalizează formarea iniţială a celor care doresc ocuparea funcţiilor didactice din învăţământul preuniversitar.

Programa se adresează învăţătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învăţământul primar, din unităţile şcolare cu limba de predare germană, care s-au înscris şi vor susţine examenul de definitivare în învăţământ.

Programa este concepută ca bază necesară şi utilă atât pentru perfecţionarea continuă, cât şi pentru testarea/evaluarea concepţiei, cunoaşterii, înţelegerii şi interpretării principalelor roluri profesionale ale funcţiei didactice. Acestea se vor corela cu structurile şi unităţile de competenţe - cunoştinţele, abilităţile, valorile şi atitudinile - corespunzătoare standardelor şi statutului cadrului didactic în unităţile de învăţământ preuniversitar din România.

Profesionalizarea pentru cariera didactică constituie un continuu proces de formare şi dezvoltare a ansamblului de competenţe care permit asumarea de roluri şi realizarea de sarcini profesionale specifice, la un nivel corespunzător de performanţă.

Conform Standardului ocupaţional al învăţătorului, institutorului şi profesorului pentru învăţământul primar, domeniile de competenţă sunt:

- Comunicare;
- Curriculum;
- Dezvoltarea profesională;
- Evaluare;
- Formarea elevilor;
- Relaţia şcoală – familie – societate.

Examenul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente pentru a conduce la formarea capacităților și competențelor prevăzute în programele școlare.

COMPETENŢE GENERALE

- ***competențe în specialitate la Limba și literatura germană, Limba și literatura română și universală pentru copii și Matematică:***
  1. de a utiliza adecvat conținutul științific propriu disciplinelor de examen;
  2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științific, valorizând valențele formative;
  3. de a integra conținuturile de specialitate în contextul altor științe, argumentând și promovând strategii activ – participatice de învățare;
  4. de a produce corelații inter-/intradisciplinare, prin utilizarea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală, stimulând creativitatea și inovația în plan profesional.

- ***competențe didactico-metodologice, aferente predării la ciclul primar a disciplinelor Limba și literatura germană, Limba și literatura română și Matematică:***
  1. de a prelucra conținuturile științifice specifice disciplinelor de examen, prin aplicarea în situații educaționale variate, specifice învățământului primar;
  2. de a valorifica conținuturile metodicilor de specialitate, în vederea formării la elevi a competențelor cheie și transversale;
  3. de a realiza conexiuni intra-/interdisciplinare, în contexte educaționale specifice învățământului primar;
  4. de a opera cu conținuturile metodicilor de specialitate pentru luarea unor decizii care să conducă la reglarea (dezvoltarea / ameliorarea) componentelor procesului instructiv – educativ.

- ***competențe psihopedagogice***
  1. de a utiliza adecvat conceptele de bază ale disciplinelor psihopedagogice;
  2. de a aplica în situaţii educaţionale concrete conţinutul ştiinţelor educaţiei/psihologiei şcolarului mic;
  3. de a realiza conexiuni între achiziţiile dobândite prin studiul disciplinelor psihopedagogice şi domeniile de specialitate;
  4. de a opera cu conceptele specifice ştiinţelor psihopedagogice pentru explicarea, interpretarea şi argumentarea unor fapte, evenimente, procese educaţionale.

Competențele specifice ce derivă din competențele generale vor fi prezentate în cadrul fiecărei secțiuni a programei. Programa pentru examenul național de definitivare în învățământ a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba germană vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe trei secțiuni:

- *secţiunea 1* – discipline de specialitate (Limba şi literatura germană, Limba şi literatura română şi universală pentru copii şi Matematică);
- *secţiunea 2* – metodica predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii şi literaturii germane, Metodica predării limbii şi literaturii române şi Metodica predării matematicii);
- *secţiunea 3* – pedagogie şcolară şi elemente de psihologie a educaţiei.

SECŢIUNEA 1 – DISCIPLINE DE SPECIALITATE

LIMBA ŞI LITERATURA GERMANĂ

A. Competenţe specifice

Candidaţii vor demonstra următoarele competenţe specifice:

1.1. identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
1.2. identificarea şi analiza principalelor elemente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice epice, lirice şi dramatice;
1.3. evidenţierea caracterului formativ al textelor studiate;
2.1. respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexico-semantice, compatibile cu situaţia de comunicare în limba germană;
2.2. valorificarea relaţiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;
4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
4.2. identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelaţii inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

1. Literatura germană

1.1 Beispiele, Merkmale und didaktische Konzepte für folgende Gattungen der Kinderliteratur:
- Bilderbücher
- Geschichten
- Lyrik (Thematische Vielfalt des Kinderreimes, Kinderverses, Kindergedichtautoren)
- Märchen
- Sagen
- Fabeln
- Ganzschriften
- Sachtexte und Sachbücher

2. Limba germană

2.1 Wortschatz und Aussprache
Wortschatzerweiterung durch Ableitung, Zusammensetzung, Wortfamilie, Wortfeld; Redensarten und Redewendungen
Buchstaben und Phoneme im Deutschen

2.2 Satzbau/Syntax
Wortfolge/Topik im deutschen Satz; besondere Stellung des Verbs
Satzglieder und Satzgliedteile - Merkmale, Bestimmung
Satzverbindungen und Satzgefüge

2.3 Wortarten/Morphologie
Beugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Verb, Substantiv mit Artikel, Adjektiv, Pronomen und Numerale; unbeugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Adverb, Präposition, Konjunktion, Interjektion

2.4 Orthographie und Interpunktion
Korrekte Schreibung der Wörter und richtige Verwendung der Satzzeichen

C. BIBLIOGRAFIE

Literatur und Didaktik

Altenburg, Erika (2004): *Lesekompetenz. Nachdenken nach PISA und IGLU* in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Conrady, Peter (2004): *Lesespaß für Kinder*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Köhler, Rosemarie (2004): *Leicht lesbare Texte für kleine Leserinnen und Leser*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Kretschmer, Christine (2004): *Weltaneignung mit Bilderbüchern*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Mai, Manfred (2001): *Geschichte der deutschen Literatur erzählt von Manfred Mai*. Beltz Verlag
Marquardt, Manfred (2005): *Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur*. Bildungsverlag EINS
Sengelhoff, Barbara (2005): *Die Welt der Buchstaben - Ein Thema für alle Kinder*, in: Sasse, Ada, Valtin, Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Vom Wege, Brigitte, Wessel, Mechthild (2009): *Kinderliteratur für sozialpädagogische Berufe*. Bildungsverlag EINS

Sprache und Didaktik

Altenburg, Erika (2008): *Sprachliches Lernen zur Entwicklung und Förderung von Lesekompetenz*, in: Hoffmann, Bernhard, Valtin, Renate (2008): Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Bartnitzky, Horst (2012): *Grammatikunterricht in der Grundschule*. Cornelsen Verlag
Bleyhl, Werner (2010): *Grammatik im Fremdsprachenunterricht. Ein Irr-Glaube als Keule*, in: 48. BAG 12.-15.5.2010 im Päd. Institut Haus Villigst./Ruhr Plenarvortrag (http://www.bag-englisch.de/wp-content/uploads/2011/03/48_BAG_Bleyhl.pdf).
Bünting, Karl-Dieter (2012): *Grammatik. Alles was GrundschullehrerInnen wissen müssen*. Verlag an der Ruhr
Granzow-Emden, Matthias (2013): *Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten*. Narr Francke Attempto Verlag
Kirschhock, Eva-Maria (2007): *Diagnose und Förderung von Sprachbewusstheit*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Maier, Wolfgang (1999): *Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule*. Don Bosco Verlag
Pahlow, Heike (2010): *Deutsche Grammatik einfach, kompakt und übersichtlich*. Engelsdorfer Verlag
Valtin, Renate, Hrsg. (2000): *Rechtschreiben lernen in den Klassen 1-6*. Grundschulverband
Uhland, Friedwart, Ciritsis, Ursula, Menze, Hugo (1993): *Sprache Aufsatz Literatur*. S. 45-63. H. Stam Verlag

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI LITERATURA UNIVERSALĂ PENTRU COPII

A. COMPETENŢE SPECIFICE:

Candidaţii vor demonstra următoarele competenţe specifice:

1.4. identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
1.5. identificarea şi analiza principalelor elemente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice epice, lirice şi dramatice;
1.6. evidenţierea caracterului formativ al textelor studiate;
2.1. respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexico-semantice, compatibile cu situaţia de comunicare;
2.2. valorificarea relaţiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;
4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
4.2. identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelaţii inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

I. Literatura română şi universală pentru copii

1. CONCEPTUL DE LITERATURĂ PENTRU COPII
Definiţii. Caracteristici. Opere fundamentale ale literaturii pentru copii
2. SPECII LITERARE ACCESIBILE ŞI VALORILE FORMATIVE ALE ACESTORA
Principalele genuri şi specii literare, accesibile şcolarilor mici

1. Creaţia populară

- Colinde
- Sorcova
- Proverbe, zicători, ghicitori
- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Basme populare, prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte*, *Prâslea cel voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric:

- **Poezia despre copilărie**: George Coşbuc – *Iarna pe uliţă*
- **Poezia despre natură şi vieţuitoare:** Mihai Eminescu – *Revedere*, *Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri*: *Mezul iernei*; Elena Farago – *Căţeluşul şchiop*, *Gândăcelul*; *Gospodina*

b. Genul epic.

- **Fabula**: Tudor Arghezi – *Zdreanţă*, *Tâlharul pedepsit*; Jean de La Fontaine – *Greierele şi furnica*;
- **Schiţa şi povestirea**: *Emil Gârleanu - Fricosul*, *Căprioara*; Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti – *Puiul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe*; Octav Pancu Iaşi – *Iedul cu trei capre*; I.L.Caragiale – *D-l. Goe..., Vizită;* Barbu Ştefănescu-Delavrancea – *Bunicul*, *Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată;* Hans Christian Andersen – *Fetiţa cu chibriturile*; Ion Creangă – *Moş Ion Roată şi Unirea*;
- **Legenda**: Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui*, *Ciuboţelele ogarului*;
- **Balada**: George Topârceanu – *Balada unui greier mic*;
- **Basmul**: Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Carlo Collodi – *Pinocchio*;
- **Poveşti:** Ion Creangă – *Fata babei şi fata moşneagului*, *Punguţa cu doi bani, Capra cu trei iezi*; Hans Christian Andersen – *Răţuşca cea urâtă*; Fraţii Grimm – *Albă ca zăpada*, *Scufiţa Roşie*;
- **Romanul pentru copii şi despre copii**: Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*.

II. A. Limba română

1. LIMBĂ ŞI STIL
   a) Limbă şi limbaj
   b) Limbă literară, limbă populară, limbă standard
   c) Stilul individual şi stilurile funcţionale
2. FONETICĂ ŞI FONOLOGIE
   a) Aparatul fonator şi sunetele limbii române
   b) Producerea şi receptarea sunetelor
   c) Clasificarea vocalelor şi consoanelor limbii române. Semivocale.
   d) Corespondenţa dintre litere şi sunete
   e) Segmentul vocalic: Diftong. Triftong. Hiat
   f) Silaba. Structura analitică a silabei. Regulile silabaţiei în limba română.
   g) Ortografia şi despărţirea cuvintelor în silabe
   h) Unităţile suprasegmentale intensive şi extensive (accentul şi intonaţia).
   i) Accentul. Reguli de folosire corectă a accentului în limba română
   j) Alternanţe fonetice la nivelul limbii române.
3. PUNCTUAŢIE ŞI ORTOGRAFIE
   a) Principii care stau la baza ortografiei
   b) Norme ortografice şi norme ortoepice
   c) Semnele de punctuaţie şi de ortografie
   d) Funcţionalitatea semnelor de punctuaţie şi a semnelor ortografice
   e) Scrierea cu majusculă. Abrevierile.
4. LEXICOLOGIE
   a) Vocabularul – totalitate a cuvintelor limbii române
   b) Vocabularul fundamental şi masa vocabularului
   c) Organizarea vocabularului: Vocabular activ – vocabular pasiv. Vocabular literar – vocabular neliterar
   d) Cuvântul – unitate de bază a vocabularului
   e) Sensul cuvintelor: sensul propriu şi sensul figurat
   f) Sens lexical şi sens gramatical
   g) Relaţii semantice între cuvinte (sinonimie, antonimie, omonimie, paronimie, polisemie)
   h) Structura morfologică a cuvântului
   i) Îmbogăţirea vocabularului (mijloace interne, mijloace externe)
   j) Resurse stilistice ale vocabularului;
   k) Expresii si locuţiuni
   l) Frazeologia şi contextualizarea
5. MORFOLOGIE
   - Părţile de vorbire flexibile (Clasificare. Funcţii sintactice): substantivul, articolul, pronumele, adjectivul, numeralul, verbul
   - Părţile de vorbire neflexibile (Clasificare. Funcţii sintactice): adverbul, conjuncţia, prepoziţia, interjecţia
6. SINTAXA

- Enunţul

A. Sintaxa propoziţiei:

- Părţi principale de propoziţie: subiectul, predicatul

- Probleme de acord
- Părți secundare de propoziție: atributul, complementul

B. Sintaxa frazei:

a) Propoziția și felul propozițiilor
b) Fraza
c) Raporturile sintactice în frază: de interdependență, de coordonare și de subordonare
d) Mijloacele de exprimare a raporturilor sintactice în propoziție și frază
e) Tipuri de subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă, circumstanțială.

C. BIBLIOGRAFIE

I. Literatura română și universală pentru copii

1. Bratu, Bianca (1977). *Preşcolarul şi literatura*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1977
2. Buzaşi, I., (2001). *Literatura pentru copii*, (note de curs), Universitatea „1 Decembrie 1918" Alba Iulia.
3. Goia, Vistian. (2003) *Literatura pentru copii şi tineret, pentru institutori, învăţători şi educatoare*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003
4. Gurtavenco, M.; Ioani, L.; Norel, M.; Sasu A.E.; Şindrilaru, Fl.; Viţalariu, D. M. (2008). *77 de lecturi ale copilăriei. Lecturi particulare pentru clasele V-VI,* Ediţia a III-a, Editura Paralela 45, Piteşti
5. Mihalache, Cosmin, Pascu Ana, Manolache, Carmen, Voicilă, Ciprian (2008). *Îngeri, zmei şi şoimăriţe: mitologie pe înțelesul copiilor*, Bucureşti: Humanitas.
6. Negrilă, Iulian (1996). *Literatura pentru copii*. Arad: Editura Multimedia.
7. Norel, M., (2014), *Literatură română şi literatură pentru copii*, (note de curs), Universitatea „Transilvania", Braşov.
8. Pop, M., Ruxăndoiu, P. (1999). *Folclor literar românesc*, București: E.D.P..
9. Stoica, C., Vasilescu, E. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XII-a), București: E.D.P..
10. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damșa, M., Vasilescu, E., Vlăduț, A. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale – cls. a XIII-a), București: E.D.P..
11. Operele menționate în capitolul *Conținuturi*.

II. Limba română

1. Academia Română – *Gramatica de bază a limbii române* - Editura: Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti, 2010
2. Academia Română – *Gramatica limbii române,* vol. I – *Cuvântul*, vol.II – *Enunţul*, Bucureşti, Ed. Academia Română, 2005
3. Andrei, Mihail; Ghiță, Iulian – *Fonetică, lexicologie, gramatică, stil şi compoziție, exerciții* (În sprijinul cadrelor didactice şi al elevilor), E.D.P., București, 1983
4. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toţi*, Editura Academiei, Bucureşti, 1986
5. Angela Bidu-Vrânceanu, Narcisa Forăscu – *Limba română contemporană. Lexicul*, Editura Humanitas Educațional, Bucureşti, 2005.
6. Coteanu, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, ediția a II-a, Bucureşti, 1985
7. Coteanu, I., Forăscu, Narcisa, Bidu-Vrânceanu, Angela – *Limba română contemporană. Vocabularul,* ediție revizuită şi adăugită, E.D.P., Bucureşti, 1985
8. Forăscu, Narcisa (coord.), Popescu, Mihaela, *Dificultăţi gramaticale ale limbii române*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2001.
9. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută şi adăugită, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2005
10. Gabriela Pană-Dindelegan (coord.), *Dinamica limbii române actuale. Aspecte gramaticale şi discursive*, Editura Academiei Române, 2009
11. Gheorghe, Mihaela – *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov, 2009
12. Guţu Romalo, Valeria, *Corectitudine şi greşeală. Limba română de azi*, Editura Humanitas Educational, Bucureşti, 2000.
13. Hristea, Theodor (coordonator), *Sinteze de limba română*, ediția a III-a, Editura Albatros, 1984.
14. Iordan, I.; Robu, Vl., *Limba română contemporană*, EDP, Bucureşti, 1978;
15. Manualele de *Limba română*, cl.a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a pentru Scolile Normale (ultima editie).
16. Neamţu, G.G. – *Teoria şi practica analizei gramaticale*, Editura Excelsior, Cluj-Napoca, 1999
17. Pană-Dindelegan, Gabriela – *Teorie şi analiză gramaticală,* Editura Coresi, Bucureşti, 1992

MATEMATICĂ

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Candidaţii vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. selectarea şi utilizarea unor modalităţi adecvate de reprezentare a mulţimilor şi a operaţiilor cu mulţimi;
1.2. recunoaşterea şi identificarea caracteristicilor numerelor naturale şi raționale;
1.4. aplicarea regulilor de calcul şi a proprietăţilor operațiilor cu numere naturale şi raţionale în rezolvarea ecuațiilor şi a sistemelor de ecuaţii a problemelor matematice;
1.5. organizarea datelor în tabele şi reprezentarea lor grafică;
1.6. operarea cu unități de măsură standardizate, folosind transformări;
1.7. utilizarea formulelor de calcul pentru aflarea perimetrului, ariei (pătrat, dreptunghi), volumului (cub, paralelipiped) şi exprimarea acestora în unități de măsură corespunzătoare;
1.8. recunoaşterea unor figuri şi corpuri geometrice în configuraţii date şi aplicarea proprietăților şi a formulelor de calcul pentru determinarea unor elemente ale acestora;
2.2. identificarea în exemple/limbajul cotidian a noțiunilor: numere prime, numere compuse, fracţii ordinare, fracţiilor zecimale;
2.4. analizarea şi interpretarea rezultatelor obţinute prin rezolvarea unor probleme din viața cotidiană;
3.1. utilizarea operaţiilor aritmetice şi a proprietăţilor acestora în calcule cu numere naturale;
3.2 analizarea unor situații practice cu ajutorul elementelor de organizare a datelor;
4.1. transpunerea unei situaţii-problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obținute utilizând mulţimi, relaţii şi operaţii cu mulţimi, ecuații, organizarea datelor şi interpretarea rezultatului obținut;
4.2 interpretarea matematică a unor probleme practice prin utilizarea operațiilor cu fracții ordinare/ zecimale și a ordinii efectuării operațiilor.

B. TEMATICA

1. Mulţimi

Noţiunea de mulţime. Exemplificări. Element. Apartenenţă. Moduri de determinare
Relaţia de incluziune. Definiţie. Proprietăţi
Egalitatea mulţimilor
Operaţii cu mulţimi. Definiţii. Proprietăți. Reuniune. Intersecţie. Diferenţă. Complementara unei mulţimi. Produs cartezian

2. Mulţimea numerelor naturale

Sisteme de numeraţie. Sisteme poziționale/ nepoziționale
Operaţii în N. Definiţii. Proprietăţi

3. Mulţimile (N, Q)

Definiţii, proprietăţi (N, Q)
Operaţii în N, Q
Transformarea fracţiilor ordinare în fracţii zecimale
Transformarea fracţiilor zecimale în fracţii ordinare

4. Ecuaţii şi sisteme de ecuaţii

Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

5. Elemente de organizare a datelor.

Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame şi grafice

6. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum -capacitatea vaselor, masă, timp. ***Transformări***

7. Elemente de geometrie

Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linie frântă\curbă, unghiuri
Poligoane: triunghiul; patrulatere: paralelogramul, dreptunghiul, rombul, pătratul, trapezul; Cercul
Relaţii metrice în triunghiul dreptunghic
Corpuri: paralelipided, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaştere, construcţie).

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron I., Herescu Gh., Dumitru A. - Aritmetica pentru învăţători, E.D.P., Bucuresti, 1996
Rosu M., Roman M. - Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor, Ed. All, Bucuresti, 1999
Manuale de matematică pentru clasele V-VIII

SECŢIUNEA 2 – METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE

METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII GERMANE

A. COMPETENŢE SPECIFICE

Candidaţii vor demonstra următoarele competenţe specifice:

- utilizarea corectă a limbii germane în toate situaţiile procesului instructiv-educativ;
- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică a disciplinei în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
  - proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
  - utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare;
- utilizarea unor strategii de autoevaluare.

B. TEMATICA

1. Der **Lehrplan** für Deutsch als Muttersprache – Struktur; Planung des Unterrichts
2. Die **Vorbereitungsklasse** – Sprachförderung; der kommunikative Ansatz; der integrierte Ansatz; Planung von Unterrichtseinheiten
3. Der **Schriftspracherwerb** – Methodenintegration; Planung von Unterrichtseinheiten
4. Lesemotivation und Leseförderung – Beobachtung, Diagnose, Fördermöglichkeiten, Übungen und Aufgaben
5. Handlungs- und produktionsorientierter **Literaturunterricht** – Übungen und Aufgaben
6. **Medien** im Literaturunterricht – Möglichkeiten, Vor- und Nachteile
7. Der **Schreibunterricht** – Entwicklung der individuellen Schrift; Texte verfassen; Sprachbetrachtung in der Grundschule
8. **Hören und Sprechen** im Deutschunterricht der Grundschule – Übungen und Aufgaben
9. **Evaluation** im Deutschunterricht der Grundschule – Bewertungsformen, Aufgabenformate, Bewertungskriterien

C. BIBLIOGRAFIE

Didaktik und Methodik

Böttcher, Ingrid, Becker-Mrotzek, Michael (2003): *Texte bearbeiten, bewerten und benoten*. Cornelsen Verlag

Christiani, Reinhold (2004): *Schuleingangsphase neu gestalten*. Cornelsen Verlag

Dehn, Mechthild (2007): *Förderdiagnostik und Lernbeobachtung. Konzepte für den Schriftspracherwerb in Klasse 1*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Dehn, Mechthild (2007): *Kinder & Lesen und Schreiben. Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Dehn, Mechthild (2012): *Kinder & Sprache(n). Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Dräger, Monika (2004): *Lust am Lesen wecken*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Füssenich, Iris, Löffler, Cordula (2008): *Schriftspracherwerb. Einschulung, erstes und zweites Schuljahr*. Ernst Reinhardt Verlag

Hellmich, Frank (2008): *Individuelle und schulische Bedingungen im Leseunterricht der Grundschule*, in: Hoffmann, Bernhard, Valtin, Renate (2008): Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Jeuk, Stefan & Joachim Schäfer (2013). *Schriftsprache erwerben – Didaktik für die Grundschule*. Berlin: Cornelsen scriptor.

Jeuk, Stefan (2010): *Deutsch als Zweitsprache in der Schule*. Stuttgart: Kohlhammer

Kohl, Eva Maria, Ritter, Michael (2010): *Schreibszenarien*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

König, Johannes (2005): *Lesen und Schreiben im Internet*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

***: *Lehrplan für Deutsch als Muttersprache in der Grundschule*

Maras, Rainer (1997): *Unterrichtsgestaltung in der Grundschule*. Auer Verlag

Ritter, Alexandra, Ritter, Michael Hrsg. (2012): *Schreibkompetenz und Schriftkultur*. Grundschulverband

Rühl, Katja (2005): *Strategieorientiertes Unterrichten*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Schmid-Barkow, Ingrid (2004*): Prozesse des Textverstehens und ihre Analyse*, in Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Sengelhoff, Barbara (2004): *Lesen. Entwurf eines didaktischen Modells*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Wedel-Wolff, Annegret, von, Crämer, Claudia (2007*): Förderung im Lesen nach dem Erwerb der alphabetischen Phase*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
Einige der angeführten Titel sind unter folgendem Link zu finden:
http://www.dgls.de/download/category/11-ganze-baende.html
Weitere Titel stehen in der Bibliothek des Zentrums für Lehrerfortbildung in deutscher Sprache oder auf der Webseite www.zfl.ro zur Verfügung.

METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE

A. COMPETENŢE SPECIFICE

Candidaţii vor demonstra următoarele competenţe specifice:

1.1. abordarea flexibilă a curriculumului şcolar şi analiza funcţională a conţinuturilor învăţării;
1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice comunicării orale şi scrise;
1.3. utilizarea strategiilor specifice însuşirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;
2.1.valorificarea valenţelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecţiile de comunicare în limba română/limba şi literatura română din clasele CP-IV;
2.2. alegerea şi adecvarea strategiilor didactice de predare-învăţare-evaluare în vederea formării competenţelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învăţământul primar;
2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea şi diferenţierea învăţării;
3.1. valorificarea corelaţiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învăţării la disciplinele *Comunicare în limba română/ Limba şi literatura română;*
3.2. argumentarea utilizării diverselor modalităţi de abordare a textului literar;
4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei şcolare în proiectarea didactică pe termen lung şi scurt;
4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activităţii elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba română/ Limba şi literatura română;*
4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză şi interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acţiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Specificul predării-învăţării-evaluării limbii române în învăţământul primar cu predare în limba germană

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română* (ciclul primar) în clasele cu predare în limba germană;
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învăţării limbii române;
- Proiectarea activităţilor didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcţional şi abordarea conţinuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcţie a comunicării din perspectivă funcţională, aplicativă, conform programelor şcolare în vigoare;
- Specificul organizării lecţiilor de comunicare în limba română în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode şi procedee specifice învăţării limbii române, ca limba a doua;
- Forme de organizare a activităţilor de învăţare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română*

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba şi literatura română în învăţământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emiţător de mesaje orale;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziţie, cuvânt, silabă, sunet);
- Strategii de predare-învăţare-evaluare la disciplina *Comunicare în limba română în clasa pregătitoare şi în clasa I;*
- Activităţi de învăţare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode şi mijloace de învăţământ folosite în formarea şi dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea şi dezvoltarea competenţelor de comunicare în limba română: conţinuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerinţe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă *(*receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziţie, cuvânt, silabă, literă);

- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: planul inițial, părțile componente ale unei compuneri. Contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
  - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
  - Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
  - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română.*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

C. BIBLIOGRAFIE:

Barbu. M. – *Metodica predării limbii și literaturii române – învățământ primar*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2008
Cerghit, I. – *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., Bucuresti, 1983
Cristea, S. – *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău, 2002
Molan, V. – *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română" și „Limba și literatura română" din învățământul primar* (ediție revizuită, actualizată și completată. Studii critice), Ed. MINIPED, București, 2014
Norel, M. – *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București, 2010
Șerdean, I. – *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, E.D.P., București, 1985
Șerdean, I. – *Didactica Limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. Corint, București, 2007
***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continua de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS),* suport de curs, 2012
***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999
***Programe școlare pentru învățământul primar - *Comunicare în limba română/Limba și literatura română, în* vigoare la data examenului.

METODICA PREDĂRII MATEMATICII

A. COMPETENŢE SPECIFICE

Candidaţii vor dovedi formarea următoarelor competenţe specifice:

1.1. utilizarea elementelor metodice specifice pentru formarea unor concepte matematice;
1.2. identificarea resurselor materiale adecvate, a algoritmilor şi tehnicilor specifice formării deprinderilor de calcul;
2.1. alegerea strategiilor didactice adecvate formării competențelor specifice disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică;
2.2. identificarea unor exemple relevante din cotidian care conduc la înţelegerea noțiunii de problemă şi valorificarea lor în proiectarea didactică;
2.3. adaptarea demersului didactic pentru valorificarea laturii formative a activităţilor de rezolvare de probleme;
2.4 crearea unor demersuri didactice adecvate nevoilor reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării în contexte educaționale diverse;
3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Matematică și explorarea mediului/ Matematică;*
3.2 conceperea și argumentarea alegerii unor activități de învățare adaptate la diverse contexte educaționale, care să contribuie la formarea capacității de explorare/ investigare /rezolvare de probleme;
4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
4.2. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice;
4.3. alegerea unor strategii adecvate de reglare a procesului de predare-învățare-evaluare a conceptelor matematice și argumentarea soluţiilor alese.

B. TEMATICA

1. Specificul Curriculumului Naţional şi al conţinuturilor curriculare la disciplina *Matematică şi explorarea mediului/Matematică în ciclul primar*
2. Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural în clasa I
3. Metodologia didactică a predării operaţiilor în N
4. Metodologia didactică a predării fracţiilor şi a operaţiilor cu fracţii
5. Metodologia didactică a predării unităţilor de măsură
6. Metodologia didactică a predării elementelor de geometrie
7. Algoritmii de calcul în clasele CP - IV

Adunarea, scăderea, înmulţirea, împărţirea, ordinea operaţiilor

8. Metode de rezolvare a problemelor de matematică

Metoda figurativă (sumă şi diferenţă, sumă şi raport, diferenţă şi raport), metoda comparaţiei, metoda falsei ipoteze, metoda drumului invers, regula de 3 simplă, probleme nonstandard

Etapele rezolvării problemelor

9. Modalităţi de activizare a elevilor în lecţia de matematică

Forme de organizare a activităţii elevilor; strategii de diferenţiere, strategii de individualizare; învăţarea prin cooperare

10. Jocul didactic în lecţia de matematică
11. Caracterul practic-aplicativ al matematicii

Contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare)

12. Abordări didactice interdisciplinare în studiul matematicii

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron, I. - Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV, E.D.P., Bucuresti, 1973
Bolboacă, L. - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Burtea, G. (coordonator) - Matematica şi logica pentru şcolari, Ed. Corint, Bucuresti, 1995
Cerghit, I. - Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, E.D.P., Bucuresti, 1983
Cristea, S. – Dicționar de pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
Magdaş, I. - Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar- actualitate şi perspective, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010
Neacşu, I. (coordonator) - Metodica predării matematicii la clasele I-IV, E.D.P. Bucuresti, 1988
Paraschiva Purcaru, M. – Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar, Ed. Universităţii "Transilvania" Braşov, 2008
Petrovici, C. - Didactica matematicii pentru învăţământul primar, Ed. Polirom, Bucuresti, 2014
Rosu, M., Roman M - Didactica matematicii în invatamantul primar, MEC, Proiectul pentru Invatamantul Rural, 2007;
http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf
Săvulescu, D. (coordonator) – Metodica predării matematicii în ciclul primar, Ed. "Gheorghe Alexandru", Craiova, 2008;
***Programe școlare pentru învățământul primar - Matematică şi explorarea mediului/Matematică, în vigoare la data examenului
https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf

***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continua de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS),* suport de curs, 2012
***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999

SECȚIUNEA 3

PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

1.1. descrierea și explicarea corectă a ideilor, proceselor și fenomenelor educaționale;
1.2. utilizarea adecvată a cunoștințelor de pedagogie școlară și a elementelor de psihologie a educației, în contexte variate;
2.1. exemplificarea conceptelor, prin proiectarea conținuturilor instructiv-educative, în acord cu prevederile metodice și curriculare în vigoare, dar și cu particularitățile psiho - individuale și de vârstă ale școlarului mic;
2.2. manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative pe plan profesional;
3.1. realizarea și valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
3.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală și de grup, precum a strategiilor de interevaluare, care să valorifice influențele educative pozitive;
4.1. planificarea conținuturilor psihopedagogice, prin valorificarea strategiilor optime în vederea formării deprindelor practice la școlarul mic;
4.2. interpretarea provocărilor specifice școlii contemporane și reformei învățământului românesc.

B. TEMATICA

1. Finalitățile educației. Ideal, scopuri, obiective

a) Definirea și analiza operațională a conceptelor: finalitate, ideal, scop, obiectiv, activitate de învățare, sarcină didactică, produsele învățării, competențe.
b) Finalitățile învățământului românesc. Finalitățile învățământului primar
c) Taxonomia finalităților educaționale. Criterii și sisteme de referință.
După gradul de generalitate:
- finalitățile macrostructurale (de sistem) - idealul pedagogic, scopurile pedagogice, obiectivele pedagogice;
- finalitățile microstructurale (de proces) - obiective generale - specifice/intermediare – concrete/operaționale;

După conținutul psihologic: domeniul cognitiv (Bloom); domeniul afectiv (Krathwohl); domeniul psihomotor (Simpson).
d) Operaționalizarea obiectivelor educaționale. Concept, modele de operaționalizare, relevanță practică, limite. Aplicații.
e) Paradigma centrării pe competențe în proiectarea, implementarea și evaluarea programelor educaționale.
- Pedagogia centrată pe obiective și pedagogia centrată pe competențe: aspecte comune și deosebiri, valori și limite

2. Procesul de învățământ – sistem și funcționalitate

a) Procesul de învățământ – concept; structură; funcții; dimensiuni generale (funcțională, structurală, operațională); caracteristici generale (interacțiunea profesor - elev, interdependența informativ -formativ, mecanisme de reglare – autoreglare, abordarea sistemică).
b) Analiza procesului de învățământ la nivelul interacțiunii dintre predare - învățare - evaluare.
c) Normativitate în procesul de învățământ – concept, fundamente teoretice. Sistemul principiilor didactice: principiul participării conștiente și active a elevilor în procesul de învățământ; principiul caracterului intuitiv al învățământului (principiul intuiției/al legăturii dintre senzorial și logic); principiul corelării teoriei cu practica; principiul învățământului sistematic și continuu; principiul însușirii temeinice a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul accesibilității și individualizării cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul asigurării conexiunii inverse în procesul de învățământ; aplicații în învățământul primar.

3. Învățarea școlară. Orientări contemporane în teoria si practica învățării la școlarul mic

a) Conceptul de învățare și de învățare școlară. Mecanisme și procesualitate. Forme, tipuri și niveluri de învățare. Teorii ale învățării (B. F. Skinner, J. Piaget, L.S.Vâgotski, P. I. Galperin, J. Bruner, D. P. Ausubel). A. Bandura, A. Maslow Particularități ale învățării la vârsta școlară mică. Implicații pedagogice.
b) Forme / tipuri ale învățării. Condiții / factori condiționali ai învățării: condiții interne ale învățării școlare (procesele cognitive, afective, volitive; atenția; motivația; memoria; inteligența; creativitatea); condiții externe ale învățării școlare (pregătirea psihopegagogică și de specialitate a profesorului, ambianța naturală și fizică a învățării, mediul școlii și al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici și de igenă ai învățării). Interdependența dintre condițiile interne și externe ale învățării. Valorificare și optimizare.

4. Predarea. Orientări contemporane în teoria și practica predării

a) Conceptul de predare. Interacțiunea predare-învățare-evaluare; rolul feed-back-ului în optimizarea predării.
b) Predarea - act de comunicare didactică eficientă: structura și procesualitatea comunicării didactice (emiterea, receptarea, mesajul, calea de transmitere, ambianța, factori favorizanți și perturbatori, feed-back-ul); formele comunicării (verbală – paraverbală - nonverbală, verticală – orizontală, directă - mediată). Condițiile comunicării didactice eficiente.

c) Strategii şi stiluri de predare.
d) Orientări contemporame în teoria şi practica predării (predarea creativă, interactivă, centrată pe elev, reflexivă, predarea în team-teaching).
e) Modele de asigurare a eficienţei predării şi învăţării şcolare: exigenţe, modele acţionale, criterii de evaluare

5. Instruirea. Teorie, metodologie, tehnologie. Aplicații în învățământul primar.

a) Delimitări conceptuale: învățare, instruire, educare, informare, formare, metodă didactică,, procedeu didactic, metodologie didactică, tehnologie didactică; funcțiile metodelor de învățământ.
b) Sistemul metodelor de învățământ:
- metode de comunicare orală (explicația, demonstrația,) – caracterizare şi exemplificări;
- metode interactive (conversația euristică, dezbaterea, brainstorming, problematizarea, metoda acvariului, metoda mozaicului, metoda cubului) – caracterizare şi exemplificări;
- metode de explorare a realității (observarea sistematică, experimentul, demonstrația, modelarea, studiul de caz) – caracterizare şi exemplificări;
- metode de învățare prin acțiune practică (exercițiul, jocul de rol, jocul didactic, dramatizarea) – caracterizare şi exemplificări;

c) Strategii de instruire: concept, componente structurale, tipuri, elaborare;
d) Moduri de organizare a instruirii: frontal, grupal, în perechi/ diade, individual, combinat;
e) Lecția ca modalitate de bază a organizării procesului de învățământ. Structura generică a lecției (evenimentele lecției): captarea şi orientarea atenţiei; anunţarea scopului şi a obiectivelor urmărite; reactualizarea celor anterior învăţate; prezentarea optimă a noilor conţinuturi; dirijarea învăţării; asigurarea conexiunii inverse; verificarea şi aprecierea rezultatelor; fixarea şi păstrarea în memorie a materiei; transferul cunoştinţelor. Tipuri fundamentale de lecții. Modalități de organizare alternative.
f) Instruirea asistată de calculator; ipostaze ale utilizării calculatorului în cadrul instruirii asistate

6. Evaluarea în procesul de învăţământ

a) Definirea şi analiza conceptului de evaluare. Operațiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia-notarea).
b) Funcțiile evaluării: de informare, motivațională, de control, diagnoză, selecție şi certificare, prognoză, reglare-autoreglare.
c) Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi a progreselor şcolare: inițială, continuă/formativă, finală/sumativă.
d) Metode şi tehnici de evaluare a rezultatelor şi a progreselor şcolare
- metode tradiționale: verificările orale, probele scrise, lucrările practice; metode şi tehnici complementare/ alternative: observarea sistematică a comportamentului elevului, proiectul, portofoliul, fişele de activitate personală ș.a); aplicații în învățământul primar.

e)Tehnici si instrumente de evaluare a rezultatelor şi a progreselor şcolare; tipuri de itemi: obiectivi, semiobiectivi, subiectivi; constructia probelor de verificare si apreciere (corespondente intre complexitatea obiectivelor de evaluat si tipologia itemilor); baremul de corectare si de apreciere a rezultatelor scolare ale elevilor; valorificarea rezultatelor probelor de evaluare; aplicații în învățământul primar.
f) Modalități de asigurare a obiectivității în aprecierea rezultatelor şcolare. Evaluarea performanţelor în învăţare prin calificative. Aprecierea elevilor şi semnificația acesteia. Descriptorii de performanță – criterii calitative de evaluare; aplicații în învățământul primar.
g) Tipuri de rezultate şcolare: cunoştinţele acumulate, capacitatea de aplicare a cunoştinţelor, dezvoltarea capacităților intelectuale, trăsăturile de personalitate şi conduita. Competenţele formate.
h) Formarea capacității de autoevaluare la elevi.
i) Factori perturbatori şi erori în evaluarea şcolară. Modalități de corectare.

7. Probleme teoretice şi practice ale curriculumului. Reforma curriculumului în învăţământul românesc

a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, ciclu curricular, conţinut al învăţământului, situatie de învăţare, curriculum centrat pe competențe.
b) Relaţiile şi interrelaţiile obiective-conţinuturi-metode de predare-învăţare-evaluare.
c) Factori determinanti şi surse generatoare în elaborarea curriculumului.
d) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) - curriculum la decizia şcolii; obligatoriu – opțional; formal – nonformal - informal; național-local.
e) Orientări şi practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferențiat şi personalizat.
f) Produsele curriculare

1. Produsele curriculare principale(Planul de invatamant, Programa scolara, Manualul scolar);
2. Produsele curriculare auxiliare (materialele-suport, ghiduri, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaționale etc.);
3. Produse curriculare proiectate de cadrul didactic: planificarea calendaristica, proiectarea unitatilor de invatare, proiectul pedagogic al lectiei).

8. Proiectarea pedagogică a activităților de instruire

a) Conceptul de proiectare a instruirii; funcțiile proiectării pedagogice (anticipare, orientare, organizare, dirijare, reglare şi autoreglare, decizie, inovare).
b) Etapele proiectării pedagogice (analiza nevoilor şi a resurselor, definirea obiectivelor/competențelor, selecția şi structurarea conținuturilor, stabilirea strategiilor optime de acțiune, stabilirea criteriilor şi a instrumentelor de evaluare).

c) Niveluri ale proiectării: pe axă temporală (an şcolar, semestru, unitate de învăţare, lecţie) şi pe axă structurală (arie curriculară, disciplină de învăţământ, temă, subiect); aplicaţii în învăţământul primar.

9. Relaţii şi interacţiuni educaţionale. Abordarea psihosocială a educaţiei şcolare. Managementul clasei de elevi

a) Clasa de elevi ca grup social: noţiunea de grup social, tipuri de grupuri (mici şi mari); caracteristicile grupului şcolar.

b) Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operaţională, inovatoare; aplicaţii în învăţământul primar.

c) Relaţiile şi interactiunile educaţionale în clasa de elevi: de intercunoaştere, de intercomunicare, socio-afective, de (inter)influenţare; aplicaţii în învăţământul primar.

d) Gestionarea situaţiilor de criză educaţională în clasa de elevi: delimitări conceptuale, strategii de intervenţie, disciplinarea pozitivă; aplicaţii în învăţământul primar.

C. BIBLIOGRAFIE:

Bîrzea, C. (coord.) - Învăţarea permanentă – prioritate a politicii educaţionale din România, ISE Bucureşti, 2001

Bocoş, M. (coord.), Jalba, G., Felegean, D., Evaluarea în învăţământul primar. Aplicaţii practice, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2004.

Bocoş, M., Avram, I., Catalano, H., Someşan, E. (coord.), *Pedagogia învăţământului primar. Instrumente didactice*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.

Bocoş, M.-D., Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice, Editura Polirom, Iaşi, 2013.

Cerghit, I. - Metode de învătământ, ed. a IV-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2007

Cerghit, I. - Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Ed. Aramis, Bucureşti, 2002

Chiş, V. - Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competenţe, Ed. Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2005

Cojocariu, M.V. - Educaţie pentru schimbare şi creativitate, EDP, Bucureşti, 2003

Cojocariu, M.V. - Teoria şi metodologia instruirii, EDP, Bucureşti, 2004

Cozma, T. - O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

Cosmovici, A., Iacob L. (coord.) - Psihologie şcolară, Ed. Polirom, Iaşi, 1998

Cerghit, I.– Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, EDP, Bucureşti, 1983

Cerghit, I. – Metode de învăţământ, EDP, Bucureşti, 1997

Cerghit, I. (coord.) – Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iaşi, 2001

Cerghit, I – Metode de învăţământ, Ed. Polirom, Iaşi, 2006

Cerghit, I. - Sisteme de educaţie alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Ed. Polirom, Iaşi, 2008

Creţu, C. - Curriculum diferenţiat, Ed. Polirom, Iaşi, 1998

Creţu, C. - Teoria curriculumului şi conţinuturile educaţiei, Ed. Universităţii Al. I. Cuza, Iaşi, 2000

Cristea, S. – Dicţionar de pedagogie, Editura Litera Educaţional, Chişinău, 2002

Cristea, S., Dragu A. – Psihologie şi pedagogie şcolară, Ovidius University Press, Constanţa, 2003

Cucoş, C. - Psihopedagogie pentru examenul de definitivare şi grade didactice, Ed. Polirom, Iaşi. 1998/2005

Cucoş, C. - Pedagogie, ed. a II-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

Cucos,C.- Teoria evaluarii, Editura Polirom, Iasi, 2008

Golu P., - Psihologia grupurilor sociale şi a fenomenelor colective, Ed. Miron, Bucureşti, 2004 Ionescu, M., Chiş V. - Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorului, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

Ionescu, M., Radu I. (coord.) - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001

Ionescu, M. - Instrucţie şi educaţie, Vasile Goldiş University Press, Arad, 2005

Iucu, R. B. - Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii, Ed. Humanis Educaţional, Bucureşti, 2004

Iucu, R. B. - Instruirea şcolară, Perspective teoretice şi aplicative, Ed. Polirom, Iaşi, 2001

Iucu, R. B. - Managementul şi gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice, Ed. Polirom, Iaşi, 2000

Iucu, R. B, Manolescu M. - Elemente de pedagogie, Ed. Universităţii din Bucureşti, Credis, 2005

Manolescu, M. - Evaluarea şcolară. Metode, tehnici, instrumente, Ed. Meteor, Bucureşti, 2006

Manolescu, M. - Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică, Ed. Universităţii din Bucureşti, Credis, 2005

Neacşu, I. - Instruire şi învăţare, ed. a II-a, EDP, Bucureşti, 1999

Nicola, I. – Tratat de pedagogie şcolară, Ed. Aramis, Bucureşti, 2003

Niculescu, R.M. - Teoria şi managementul curricumului, Ed. Universităţii Transilvania, Braşov, 2000

Oprea, C.L. - Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Ed. Universităţii din Bucureşti, 2003

Panţuru, S. - Elemente în teoria şi metodologia instruirii, Ed. Universităţii Transilvania, Braşov, 2002

Păişi, Lăzărescu M. - Psihologia educaţiei copilului preşcolar şi şcolar mic, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2005

Păun, E. - Şcoala – abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iaşi, 1998

Păun, E., Potolea D. (coord.) - Pedagogie. Fundamentări teoritice şi demersuri educative, Ed. Polirom, Iaşi, 2002

Pânişoară, I. O. - Comunicarea eficientă, ed. a III-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2006

Potolea D., Manolescu, M. - Teoria şi practica evaluării educaţionale, Ed. PIR, MEdC, Bucureşti, 1995

Potolea, D., Manolescu, M. - Teoria şi metodologia curriculumui, Ed. PIR, MEdC, Bucureşti, 1996

Radu I.T., Ezechil L. - Didactica. Teoria instruirii, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2005

Radu I.T. - Evaluarea în procesul didactic, EDP, Bucureşti, 2008

Răduţ-Taciu, R., Bocoş, M.-D., Chiş, O. (coord.), Tratat de management educaţional pentru învăţământul primar şi preşcolar, Editura Paralela 45, Piteşti, 2015.
Sălăvăstru, D. – Psihologia educaţiei, Ed. Polirom, Iaşi, 2004
Stan, E. - Managementul clasei, Ed. Aramis, Bucureşti, 2006
Stoica, A. (coord.) - Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori, Ed. ProGnosis, Bucureşti , 2001
Stoica, A., Mihail R. - Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective, Ed. Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2006
Tudorica, R. - Managementul educaţiei în context european, Ed. Meronia, Bucureşti, 2007
Ungureanu, D. - Teoria curricumului, Ed. Mirton, Timişoara, 1999
Vlăsceanu, L., Neculau A., Miroiu A., Mărginean I, Potolea D. (coord.) - Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului preuniversitar. Studiu de impact. Vol I şi II, Ed. Polirom, Iaşi, 2002
Voiculescu, E. - Factorii subiectivi ai evaluării şcolare. Cunoaştere şi control, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001
Zlate, M. (coord.) - Psihologia la răspântia dintre milenii, Ed. Polirom, Iaşi, 2001
*** OECD Analiza politicilor naţionale în domeniul educaţiei (trad.), MEN, Bucureşti, 2000

Traduceri din literatura străină

Adler A. - Psihologia copilului greu educabil, Ed. IRI, Bucureşti, 1995
Ausubel D. P., Robinson R. - Învăţarea şcolară. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, Bucureşti, 1981
Botckin J., Elmandjira M., Maliţa M. - Orizontul fără limite al învăţării, Ed. Politică, Bucureşti, 1981
Dave H.R. (sub red.) - Fundamentele educaţiei permanente, EDP, Bucureşti, 1991
Dellors J. (coord.) - Comoara lăuntrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaţionale pentru Educaţie, Ed. Polirom, Iaşi, 2000
Gagne R. M., Briggs L. - Principii de design al instruirii, EDP, Bucureşti, 1977
Gardner H. - Inteligenţe multiple. Noi orizonturi, Ed. Sigma, Bucureşti, 2006
Geissler E. - Mijloace de educaţie, EDP, Bucureşti, 1981
Goleman D. - Inteligenţa emoţională, Ed. Curtea Veche, Bucureşti, 2000
Hainaut L. D. (coord.) - Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, EDP, Bucureşti, 1981
Hayes N., Orell S. - Introducere în psihologie, Bucureşti, 1997
Monteil J. M. - Educaţie şi formare, Ed. Polirom, Iaşi, 1997
Meyer G. - De ce şi cum evaluăm ?, Ed. Polirom, Iaşi, 2004
Peretti A. D. - Educaţia în schimbare, Ed. Spiru Haret, Iaşi, 1996
*** Agenţia Naţională SOCRATES - Combaterea eşecului şcolar, EDP, Bucureşti, 1996